

35. Ai sot nuk ka këtu ndonjë mik.
 36. As ushqim tjetër përvëç të të shplarave.
 37. Që atë nuk e ha kush, pos mëkatarëve.
 38. Pra Unë betohem në atë që e shihni!
 39. Edhe në atë që nuk e shihni!
 40. Se me të vërtetë ai (*Kur'ani*) është fjalë (e *Zotit*) që e lexon i dërguari i ndershëm.
 41. Ai nuk është fjalë e ndonjë poeti, po ju nuk besoni.
 42. Nuk është as fjalë e ndonji falltori, po ju nuk përkujtoheni.
 43. Është zbritje prej *Zotit* të botëve!
 44. Sikur të trillonte ai (*Muhammedi*) për Ne ndonjë fjalë!
 45. Ne do ta kapim atë me fuqinë Tonë.
 46. E pastaj do t'i ka këputnim atij arterien e zemrës.
 47. E Askush prej jush nuk do të mund të ndërhynte përmbojtjen e tij.
 48. Ai (*Kur'ani*) është këshillë për të ruajturit.
 49. S'ka dyshim se Ne dijmë që prej jush ka që e përgjengjeshtrojnë.
 50. Ai (*Kur'ani*) njëmend do të jetë dëshpërim për jobesimtarët.
 51. Ai është e vërtetë bindëse!
 52. Andaj, ti lartësoje nga të metat *Zotin* tënd të madhëruar!*

SURETU EL MEARIXH

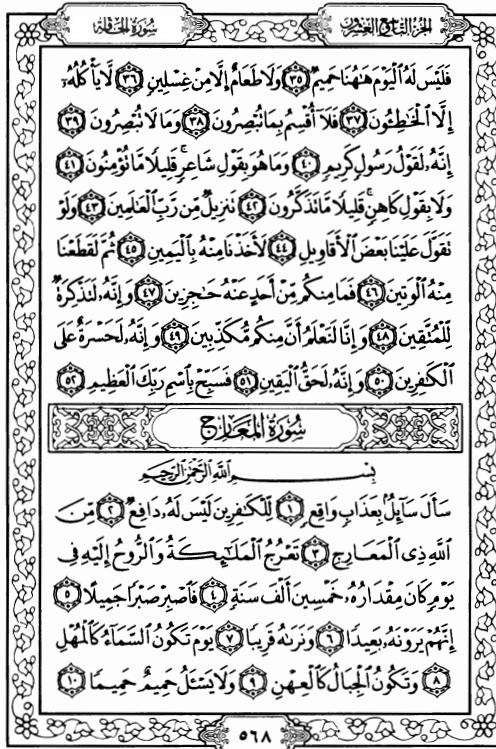
*Me emrin e Allahut, Mëshiruesit,
Mëshirëberësit!*

- Një lutës e kërkoi dënimin e pashmangshëm,
- për jobesimtarët. Atë (*dënim*) s'ka kush që mund ta ndalë.
- Ai dënim vjen nga *Allahu*, pronari i shkallëve të larta (në qiej).
- Atje ngjiten engjëjt dhe shpirti

* Pas përshkrimit të gjindjes së kënaqshme të atij që besoi dhe bëri veprat e mirë, përshkruehet gjindja e mjerueshme e atij që mohoi të vërtetë se si e dëshiron vdekjen, si i ka humbur të gjitha fuqitë, si e rrëmbejnë zebanitë e xhehenimet, e si shkak pse nuk e besoi *Allahun*, nuk ishte vetë që i ushqente të varfërit, bile edhe nuk i nxiste as të tjerët.

Zoti betohet në çka duket: dynjaja, krijesat, trupat, njerëzit, begatitë, si dhe në çka nuk duket: Krijuesi, ahireti, shpirti, xhinët, etj. se *Kur'ani* është fjalë e *Zotit* që përmes Xhibrili iu shpall *Muhammedi* e ai e lexon ashtu si i është shpallur, nuk është ndonjë poezi, as ndonjë fall. Dhe sikur *Muhammedi* të shhtonte ndonjë fjalë në emër të *Zotit*, Ai do ta kapte me fuqinë e vet dhe do t'i ka këpustë arterien kryesore të zemrës e ai do të vdiste menjëherë dhe nuk ka pasur kush që mund ta mbrojë. *Kur'anit* ia shohin hajrin ata që i kanë besuar *Zotit* dhe i kanë frikë dënimit të Tij, e shpërblimi i tyre është i madh, e kur ta shohin jobesimtarët atë shpërblim do të dëshpërohen përmëgjinë madhëruar dhe falënderuar *Allahun*!

*Me ndihmën e *Zotit* përfundoi përkthimi dhe komentimi i sures El Hakka. E falënderoj *Allahun* e madhëruar!*

(Xhibrili) në një ditë që zgjatë pesëdhjetë mijë vjet (ose lartësia e atyre shkallëve është pesëdhjetë mijë vjet).

- Ti, pra, duro me një durim pa ankesë (të mirë).
- Atyre u duket ai larg,
- Kurse Neve ai na duket afër.
- Dita kur qelli të bëhet si kallaji i shkrirë.
- Kodrat të bëhen si leshi i lënurur.
- Dhe asnjë mik nuk pyet përmikun.

SURETU EL MEARIXH

KAPTINA 70

E zbritur në Meke, pas sures El Hakka, ajete: 44

Suret e shpallura në Meke shtrojnë gjithnjë çështjen e besimit të drejtë, sepse detyrë e parë e Kur'anit ishte që arabët idhujtarë t'i largojë prej besimit të kotë. Andaj, edhe në këtë kaptinë shtrohet polemika e mekasve kundër mësimeve të Pejgamberit përkitazi me botën tjetër, pastaj lidhur me shpërbllimet dhe dënimet dhe rikujoitet kokëfortësia e tyre sa që, në shenjë tallje e kërkojnë dënimin me të cilin kërcënoheshin.

Për t'ua mbushur mendjen atyre arrogantëve, në këtë kaptinë sillen shembuj lidhur me shkatërrimin që do ta përfjetojë kjo botë në momentin e kijametit.

Në këtë sure përshkruhet edhe natyra e njeriut në përgjithësi, se si kur i ka punët mirë i rritet mendja, e kur i ka në zgripç, dobësohet.

Bëhet fjalë edhe për virtytet e larta të besimtarëve, sipas të cilave edhe do të shpërblehen në botën tjetër, të cilëve do t'u marrin lakmi ata që refuzuan mësimet e Zotit.

Quhet: “**Suretu Mearixhi**” - kaptina e lartësive, e shkallëve të larta, në të cilat Zoti ngrit njerëzit e mirë dhe veprat e mira.

11. Edhe pse ata shihen ndërmjet vete (edhe njihen, por ikin prej njëri-tjetrit). Krimineli dëshiron sikur të kishte paguar dënimin e asaj dite me bijtë e vet.

12. Dhe me gruan e vet dhe me vëllain e vet.

13. Edhe me të afërmit e tij që ai te ata mbështetej.

14. Edhe me krejt çka ka në tokë, e vetëm të kishte shpëtuar!

15. Jo, kurrsesi, ajo (para) është Ledhdha - flaka (emrë i xhenhenimit).

16. Është që heq kapakët e kokës.

17. Që e thërrer (tërheq prej vetes) atë që është zbrapsur e larguar (prej besimit).

18. Dhe që ka tubuar (pasuri) dhe e ka ruajtur (fshehur).*

19. Është e vërtetë se njeriu është i prirur të jetë i padurueshëm.

20. Pse kur e godit ndonjë e keqe, ai ankohet së tepërimi.

21. Ndërkajq, kur e gjen e mira, ai bëhet tepër koprac.

22. Përveç atyre që falen,

23. të cilët janë të rregullt në faljen e namazit të tyre.

24. Dhe ata që në pasurinë e vet kanë ndarë një pjesë të caktuar.

25. Për lypsin dhe për nevojtarin që nuk lyp.

26. Edhe ata që e besojnë bindshëm ditën e gjykimit.

27. Edhe ata që frikësohen dënimit nga Zoti i tyre.

28. Sepse është e vërtetë që nuk ka shpëtim prej dënimit të Zotit të tyre.

29. Edhe ata që janë ruajtur prej punëve të ndyra (amorale).

30. Më përjashtim ndaj grave të veta dhe ndaj robëreshave që i kanë në posedim, ata nuk qortohen për to.

31. E kush kërkon përveç tyre, të tillët janë të shfrenuar (meritojnë dënim.)

32. Edhe ata që janë besnikë ndaj amanitet që u është besuar dhe ndaj

يَصِرُّوْهُمْ لَوْمَةً لَوْمَدَى مِنْ عَذَابٍ تَوَمِّدُ سَبَبَهُ
وَصَحِّبَهُ، وَأَخْيَدَهُ^{١٥} وَصَبَلَتَهُ الَّتِي تَقْرِبُهُ^{١٦} وَأَنَّ فِي الْأَضْرَبِ
جَمِيعًا شَمَّتْتُهُ^{١٧} كَلَّا إِنَّهَا الظُّلْمُ^{١٨} نَرَاءَةً لِلشَّوَّافِ^{١٩} تَعْرَفُ
مِنْ أَدْبَرِ وَتَوْكِ^{٢٠} وَمُجْمَعًا وَمَوْعِنًا^{٢١} إِنَّ الْإِنْسَنَ مُلْقًا هَلْوَاعًا
إِنَّهُ أَدَسَهُ الشَّرْجُوْعَا^{٢٢} وَإِنَّهُ أَسَهَهُ الْغَيْرِ مُؤْمِنًا^{٢٣} وَالَّذِينَ فِي
الْأَصْلَانِ^{٢٤} الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ^{٢٥} وَالَّذِينَ فِي
أَمْوَالِهِمْ حَقِّ الْعِلْمِ^{٢٦} لِلْسَّابِلِ وَالْمَعْرُومِ^{٢٧} وَالَّذِينَ يَصْرِفُونَ
يَوْمَ الْيَمِينِ^{٢٨} وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابٍ رَّبِّهِمْ مُشْفِقُونَ^{٢٩} إِنَّ عَذَابَ
رَبِّهِمْ غَيْرُ مُأْمُونٍ^{٣٠} وَالَّذِينَ هُرَّلُواْرُجُمَ حَكْفُونَ^{٣١} إِلَّا الْأَعْلَانُ
أَذْوَاجِهِمْ أَوْ مَالِكَتْ أَيْمَنَهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مُؤْمِنِينَ^{٣٢} فَإِنْ اتَّقُواْ رَبَّهُمْ^{٣٣}
ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمَادُونُ^{٣٤} وَالَّذِينَ هُمْ لَا يَشْتَهِمُونَ^{٣٥} وَعَهْدُهُمْ رَغُونَ^{٣٦}
وَالَّذِينَ هُمْ شَهَادَتْهُمْ قَائِمُونَ^{٣٧} وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يَعْلَفُونَ^{٣٨}
أُولَئِكَ فِي جَنَّتِكَمْ كَمْرُونَ^{٣٩} مَا لَلَّذِينَ كَفَرُواْ بِكَ مُهْطِبُينَ^{٤٠}
عَنِ الْبَيْرُرِ عَنِ اِشْمَالِ عَزِيزٍ^{٤١} اَطْسَعَ كَلَّا اَنْتَ رَبِّهِمْ^{٤٢}
أَنْ يَدْخُلَ جَنَّةَ نَعِيْرِ^{٤٣} كَلَّا اَنْ اَنْتَ قَوْنُهُمْ مَمَّا يَعْلَمُونَ^{٤٤}

premtimit të dhënë.

33. Edhe ata që dëshminë e vet e zbatojnë (nuk e mohojnë, nuk e fshehin).

34. Edhe ata që janë të kujdeshëm ndaj rregullave të namazit të tyre.

35. Të tillët janë në xhennetë dhe janë të nderuar.

36. C'është me ata që nuk besuan dhe zgjasin qafat nga ti?

37. Ulën në grupe në të djathët e në të majtë teje?

38. A dëshiron secili prej tyre të hyjë në xhennetin e begatshëm?

39. Kurrsesi? Ne i krijuam ata nga ajo çka ata e dinë.

* Shkak i zbritjes së pjesës së parë të kësaj kaptine, ishin idhujtarët mekas, të cilët nuk besonin për ndëshkimet që i përshkruan Kur'anin, ndëshkime që do t'i përjetojnë jobesimtarët në botën tjetër. Si më i dalluar ndërsa ishte njëfarë Nadir bin Harithi, i cili kur u tërhoqi vërejtjen Pejgamberi për azabin e ahiretit, ai haptazi u lut: Nëse është kjo që na thotë Muhammedi e vërtetë prej Teje, atëherë lësho mbi ne gurë prej quillit! Ky ishte ai që e kërkoi dënimin e kijametit. Në luftën e Bedrit, atë e copëtuan shpatat e myslimanëve.

Si përgjigje e kërkesës së tij shpallet kjo surë, ku thuhet se dënimini në kijamet është një realitet që s'ka kush që mund ta pengojë, sepse ai është caktim i Zotit, i pronarit të të gjitha rrugëve që ngrisin lart fjalën e punën

40. Pra betohem nē Zotin e lindjeve e tē perëndimeve, se Ne kemi fuqi,

41. tē zëvendësojmë me mē tē mirë se ata dhe Ne nuk mund tē na dalë kush para.

42. Po ti léri ata tē zhyten edhe mē thellë nē tē kota dhe tē dëfrehen deri që tē

e mirë, ngrisin njerëzit e mirë, kurse i ulën poshtë tē këqijtë. Ose rruga nē tē cilën ngjiten melaiket, që sikur tē llogaritej me kohë, do tē duhej udhëtar pesëdhjetë mijë vjet tē dynjasë. Mund tē jetë që dita e kijametit eshtë e gjatë sa pesëdhjetë mijë vjet, por për njerëzit e mirë eshtë sa i falë dy rekate namaz. Zoti e di më së miri!

Muhammedî urdhërohet tē jetë i durueshëm, ani pse atyre duket punë e largët kijameti, ai eshtë afër dhe kriminelit do tē jepnini djemet e vet, gruan, vëllain, familjen e gjithçka tjetër, vetëm e vetëm për ta shpëtuar veten, por nuk mundën, sepse para e kanë xhehenemin; ai thërrret dhe i tërheq si magneti ata që nuk besuan, që e kérkonin sa më shpejt dënimin.

* Natyra e njeriut nē përgjithësi eshtë e tillë që ai eshtë i padurueshëm, demoralizohet shpejt dhe i rritet mendja shpejt. Atë që e gëzon, e don, kurse atë që e urren, ik prej saj, e prej Zotit eshtë i obliguar; ta jepë atë që e do e tē bëjë durim ndaj asaj që e urren, por nuk janë tē tillë tē gjithë njerëzit, e veçanërisht ata që janë tē pajisur me ato cilësi që përmbodhën disa nga këto ajete. Njeriu, besimtar i mirë e i denjë nē Zotin fuqiplotë, nuk tronditet prej çështjeve e sende që nuk e kënaqin, por edhe nuk i rritet mendja prej tē mirave që e kënaqin, pse së pari: ai durimin e vet e ka të angazhuar në madhërimin e Zotit, nē zbatimin e obligimeve si halif i Zotit në tokë, nê kuqitimet rreth përgjegjësisë që duhet ta jepë nê ditën e gjykimit; angazhimi i tillë e bën aq tē matur, sa që as nuk gëzohet aq tepër e as nuk dëshpërohet së tepërmi. Mandej, njeriu i tillë eshtë aq shumë i besueshëm nē Zotin, sa që çdo ngjarje, çdo ndodhi, e mirë ose e keq, e di se vjen prej Tij, e Ai kurrë nuk ia do tē keqen njeriut, Ai eshtë mëshirues i mëshiruesve, pra çdo gjë eshtë nē dobi tē njeriut, por ndodh

ballafaqohen nē ditën e tyre që po u premtohet.

43. Ditën kur duke u ngutur dalin prej varreve, sikur nguteshin te idhujt,

44. Me shikimet e tyre tē përulura i ka kapluar poshtërimi. Ajo eshtë dita që ka qenë premtuar.*

SURETU NUH

*Me enrin e Allahut, Mëshiruesit,
Mëshirëberësit!*

1. Ne e dërguan Nuhun te populli i vet (dhe i thamë): "Tërhiqja vëretjen popullit tенд para se ata t'i godasë dënim i rëndë!"

2. Ai tha: "O populli im, unë jam i dërguar te ju, jam i qartë.

3. Adhuroni Allahun, kini frikë prej Tij dhe mua më dëgjoni.

4. Ai u falë juve nga mëkatet tuaja dhe ua vazhdon jetën deri nē një afat tē caktuar (pa u dënuar), e kur tē vijë afati i caktuar prej Allahut, ai nuk shtyhet për më vonë, nëse jeni që e dini".

5. Ai tha: "O Zoti im, unë e thirra popullin tim natën e ditën.

6. Por thirrrja ime vetëm ua shtoi ikjen.

7. Dhe sa herë që unë i thërritja ata për t'u falur Ti atyre mëkatet, ata i vëmin gishtat e tyre nē veshë dhe mbulonin kokat me teshat e tyre dhe vazhdonin nē atë tē tyren me një mendjemadhësi tē fortë.

8. Pastaj, unë i kam thirrur ata haptazi.

9. Pastaj unë thirrjen ua drejtoja atyre haptazi, e shumë herë edhe fshehurazi".

10. Unë u thashë: "Kërkoni falje Zotit tuaj, se Ai vërtet falë shumë;